NOORD-BRABANDER.

NUMMER 150 — 's-BOSCH. — DINGSDAG 15 DECEMBER 1835.

Engeland.

LONDEN, den 12 December.

Bij koninklijke proclamatie is het parlement op nieuw geprorogeerd tot den 4 Februarij, als wanneer het tot afdoening van zaken bij een zal komen.

O'Connell heeft een uitvoerig plan publiek gemaakt ter hervorming van het Hoogerhuis, zoo als die naar zijne meening zou behoorden te geschieden. In de eerste plaats wil hij het tegenwoordig getal pairs, dat vier honderd drie en dertig voor Engeland, twee honderd en twee voor Ierland en zeven en vijftig voor Schotland, dus in het geheel zes honderd en twintig bedraagt, tot acht honderd hebben aangevuld, hetwelk hij noodig keurt om zijn hervormingsplan te doen doorgaan, en daarna uit deze acht honderd door het volk honderd en vijftig doen verkiezen, die het hoogerhuis zullen vormen, dat hij voortaan verlangt uit geen grooter aantal dan het opgegeveene te zien zamengesteld. Nogtans erkent hij het prerogatief der kroon om meerder pairs te benoemen, en wil deswege alleen hebben vastgesteld, dat er nooit minder dan vijf honderd wezen zullen.

Ter bevordering van dit plan stelt hij verder voor, het vereenigd koningrijk in honderd en vijftig districten te verdeelen, uit elk waarvan een lid naar het Huis der Volksvertegenwoordigers zal worden afgevaardigd. Elk hoofd van een huisgezin moet, volgens hem, kiezer zijn, en de verkiezing bij heelstemmen geschieden.

Frankrijk.

PARIJS, den 11 December.

De meesten officieren van Inneville, over wier dood, het hof der peers werd beslist, zijn naar *la Force* overgebragt, en hebben aldaar de mededeeling van het arrest, zoo men wil, hoofdelijk ontvangen.

Aan *Fieschi* en zijne medebeschuldigden, is het rapport van den heer *de Portalis*, met het arrest van renvooi en de akte van beschuldiging betekend. De heer *Pasquier* heeft de advokaten *Delpin* en *Marie*, [illegible] van *Delpin* en *Bairaux* benoemd.

— Bijna al de Duitsche dagbladen hebben naar den *Augsburgsche Zeitung* medegedeeld dat er sprake was eener promotie van Kardinalen, waaronder zij noemden Mgr. *Della Genga Sermetta* Bisschop van Ferrara. Deze prelaat is Mgr. *Della Genga Sermetta* Aartsbisschop van Ferrara, neef van Z. H. *Leo XII* die dit jaar naar Weenen gezonden is om den nieuwen Keizer van wege den heiligen Vader te gaan gelukwenschen. Men zegt ook dat Pater *Bianchi*, generaal der Camaldulen tot de waardigheid van Kardinaal moet verheven worden. Men weet dat de H. Vader van de [illegible] orde is.

— Uit Spanje zijn geene berigten van eenig belang; men verwacht het antwoord op de troonrede.

België.

BRUSSEL, den 12 December.

De regtbank van eerste aanleg te Antwerpen, regt te spreken hebbende over eene vraag of zaagsteen, kanbijlgesten en uitgezelden, gevreerd zijnde de vereeniging van België met Holland beschouwd moeten worden als nationale feiten, dan wel als vreemde effecten voor de heffing van het successieregt, heeft de kwestie in eersgenoemden zin beslist, aangezien die fondsen zijn gecreëerd in eenen tijd toen België en Holland slechts een koningrijk vormden, en derhalve een deel waren van de nationale schuld; aangezien wijders een gedeelte der schuld door het traktaat van 15 November ten laste van België is gelegd; en aangezien daaruit blijkt, dat hoewel het deel van België nog niet is bepaald, echter tot op de uitvoering van het traktaat de nationale fondsen geene vreemde fondsen geworden zijn.

— Eene kolenmijn te Jemappe is het toneel van een vreselijk ongeluk geweest; een ontploffing van het hydrogene koolgas heeft 24 mijnwerkers getroffen, waarvan 12 bereids onder hunne wonden bezweken zijn; de andere zijn min of meer gevaarlijk gekwetst of gebrand.

Nederlanden.

's HERTOGENBOSCH, den 11 December.

Heden met terneemt zal morgen het algemeen hoofdkwartier van Z. K. H. den Prins van Oranje uit Tilburg naar deze vesting worden overgebragt; hetzelve wordt alhier verwacht.

Uit de zitting van de tweede Kamer der Staten-Generaal van vrijdag is door de centrale afdeeling verslag gedaan over verscheidene titels van het wetboek van koophandel, waaromtrent de beraadslagingen op aanstaanden dingsdag werden bepaald.

Daarna zijn die over de begrootingswetten voor 1836 geopend, waarover vele redenaars het woord voerden als de heeren *van Bappard*, *de Bordes*, *van Nagell*, *van Dam van Isselt*, *Verwey-Mejan*, *Schimmelpenninck*, *op den Hooff*, *Romme*, *Knipherst*, *Warin*, *van der Gronden*, *van Alphen*, *Luijben* en *van Asch van Wijck*. Velen dezer hebben zich verklaard tegen de begrootingswetten, omdat zij die geenszins overeenkomstig met de grondwet oordeelden. Die ongrondwettigheid leiden zij daaruit af, dat van de begrooting zijn weggelaten vele departementen of instellingen van algemeen bestuur, als mede uit de wijze waarop, in de begrooting der middelen, de bijdrage uit de kas der overzeesche bezittingen voorkomt. Zij oordeelden daarbij, dat *rijksgeldelijke toestand* dringende voorzieningen, afdoende bezuinigingen en gepaste vereenvoudigingen in het staatsbeheer vorderden; dat eene vermindering der belastingen dringend noodzakelijk was; dat op de opgenoemde belastingen en de uitkeering uit de overzeesche geldmiddelen niet voortdurend was te rekenen; dat de regterlijke magt meest werden aangevoerd; dat de regeling op het militair wezen, op de militie, de vrijwilligers en paardenposterij meest werden herzien; dat het maritiem etablissement van Rotterdam en eene der hoogescholen meest werden afgeschaft, enz.

Het heer *Romme* bragt onderscheidene bedenkingen tegen de begrooting in, en weide uit over de nadeelige gevolgen van den tegenwoordigen, onzekeren toestand der staatkundige betrekkingen van het vaderland. Hij zal *tegen* de begrooting stemmen.

De heer *Luijben* drong aan op het spoedig ten einde brengen van het verderfelijk *status quo*, vermits daardoor alleen de onmatige lasten der natie kunnen worden verminderd. Het leger zal alsdan, volgens hem, tot 20,000 man kunnen worden teruggebragt. Hij beklaagt zich over het in dienst houden van Belgen vooral bij de buitenlandsche zendingen; de spreker loopt voorts de verschillende hoofdstukken der begrooting door, en oppert daaromtrent verschillende bedenkingen, zoo als over de noodzakelijkheid der invoering van de regterlijke organisatie, over de te hooge bezoldigingen der geneeskundige commissien in Holland, vergeleken met die der gelijksoortige commissien in andere provinciën; over het wenschelijke der suppressie van eene onzer drie hooge scholen, alsmede van een der drie maritime etablissementen, waarvoor dat van Rotterdam hem het geschikste schijnt, over de vermindering der wachtgelden en pensioenen, enz. Ook hij houdt het strijdig met de grondwet, dat door de regering uitgaven voor het departement van oorlog werden gedaan, die niet door de Staten-Generaal zijn goedgekeurd, en zal daarom tegen de begrooting stemmen. De heeren *van Rappard*, *de Bordes*, *Verwey-Mejan*, *van der Gronden*, en *van Alphen* hebben verklaard, dat zij wel de begrooting der uitgaven waren, doch nog bedenkingen hadden tegen die der middelen, omdat daarop voorkomt eene onverantwoorde uitkeering uit de colaniale kas, en omdat zij geenszins de uitgaven dekt, terwijl sommigen hunner ook verlangden, dat de vermindering der opcenten niet alleen op het personeel, maar ook op de grondbelasting zou werken. De leden, die vóór de begrooting der uitgaven stemden, deden zulks uit aanmerking der tijdsomstandigheden, en in het vertrouwen op de toezeggingen en beloften der regering, dat zij op den weg tot verbetering zal voortgaan; zij beschouwden de aanneming in 't belang des Vaderlands noodzakelijk. De heer *Warin* deed onder anderen de noodzakelijkheid der invoering van een nieuw stelsel van het munt-wezen zien, omdat nog dezer dagen gebleken is dat, ten gevolge van het niet bestaan eener wet, dermate [illegible]

grijp is moeten worden [illegible], dat in andere landen schier geen voorbeeld heeft. Verscheiden leden hebben te dezer gelegenheid op de noodzakelijkheid aangedrongen om de geschillen met België te vereffenen.

De heer *van der Gronden* heeft de afschaffing van nuttelooze formaliteiten in de wet op het gemaal verlangd, omdat daardoor de landlieden, die, zeide hij, soms meer voor het behoud van het vaderland toebrengen dan menig onrustig burger van hoofdsteden, werden benadeeld. De heer *Warin* achtte het pligt op deze woorden, welke, naar hij meende, doelden op de wanorden, die in Junij jl. te Amsterdam hadden plaats gevonden, te moeten antwoorden, dat de bewoners van Amsterdam even opkomen tot de verdediging des vaderlands als de arme landlieden; dat over de wanorden, die door nog geen honderd lieden uit het laagste gepeupel gepleegd zijn, zelfs de geringste klassen van ingezetenen aldaar verontwaardigd waren; dat zij geene plaats zouden hebben gehad, indien zij waren beteugeld geworden, en dat hij zich beklaagde, dat op den dag, dat de beschuldigden te dezer zake, in November jl., voor het hof van assises verschenen, ambtenaren met nieuwe executien hadden willen voortgaan. Zijne Exc. de minister van financien, (die, benevens HH. Exc. de ministers van justitie en van binnen- en buitenlandsche zaken, alsmede de secretaris van staat tegenwoordig was) antwoordde daarop, dat die ambtenaren voorgegeven hadden, dat zij van het voorvallende op dien dag geene kennis gedragen hadden, en dat de hooge auteriteit dadelijk, toen zij daarvan werd onderrigt, de executie heeft tegengegaan. De heer *Warin* beschouwde dit als eene uitvlugt der ambtenaren en wenschte, dat zij te dezer zake te regt gewezen werden.

In de zitting van II. zaturdag den 12 dezer, is, nadat nog onderscheidene leden zoowel voor als tegen de begrootingswetten het woord gevoerd hadden, en nadat dezelve door Z. Exc. den minister van financien zijn verdedigd, het ontwerp van wet betrekkelijk de staatsuitgaven voor 1836 aangenomen met eene meerderheid van 38 tegen 15, dat der middelen met 37 tegen 15, en dat der schuld met algemeene stemmen is aangenomen.

Tegen het ontwerp der uitgaven hebben gestemd de heeren: *Luijben*, *Kniphorst*, *van Nagell*, *Schimmelpenninck*, *van Nes*, *van Asch van Wijk*, *van Dam van Isselt*, *Sandberg*, *Warin*, *van Reenen*, *van Sytzama*, *Romme*, *Gockinga*, *Luzac* en *op den Hooff*.

Tegen dat der middelen hebben dezelfde leden gestemd, met uitzondering der heeren *van Nagell*, *van Asch van Wyck*, *Luzac*, en *op den Hooff*, die voor dezelve stemden: terwijl de heeren *van der Gronden*, *van Rappard*, *van Meeuwen*, *Ingenhousz* en *van Alphen*, die voor de uitgaven hebben gestemd, zich tegen de middelen hebben verklaard.

De vergadering is tot dingsdag uiteengegaan.

— Men schrijft uit 's Gravenhage dd. 11 December:

Men spreekt van een kabinet-schrijven in de zaak van den gewezen predikant *Scholte*, in antwoord op de verzoekschriften, welke deze predikant en zijne voorstanders aan den Koning zouden hebben gerigt, om bescherming van hunne eeredienst te vragen. In dat kabinetschrijven zou het leedwezen van Z. M. worden te kennen gegeven, dat gemelde adressanten de gevestigde gereformeerde kerk zouden verlaten, hetgeen in de gevolgen nadeelig en tot oneenigheden leidende zou zijn; mitgaders dat, voor zoo verre deze verzoekers mogten blijven bij hun ontwerp tot afscheiding, zij verpligt zouden wezen den aard en de inrigting van hunne eeredienst bloot te leggen, alvorens de hooge regering hun die bescherming kan verleenen, waarop gezindheden, die niet met de openbare orde en goede zeden in de maatschappij strijden, aanspraak hebben.

In de *Arnhemsche Courant* van donderdag den 10 December leest men het volgende:

Zurich, den 4 December. De onlusten in Aargau zijn voor ditmaal geëindigd; de priesters hebben meerendeels den eed afgelegd. De zaak was deze. In den jare 1834 hadden eenige kantons, op eene vergadering te Baden in Aargau, besluiten genomen, om den staatkundigen invloed van de geestelijken en van Rome te weren. In Aargau zou het volk, bij eene proclamatie, van den kansel af te kondigen, met die besluiten bekend gemaakt worden. Verscheidene geestelijken weigerden dezelve af te lezen; zij werden afgezet. Hieruit ontstond oneenigheid tusschen de regering en den Bisschop. De geestelijkheid maakte het volk bekommerd over de godsdienst en vervulde hetzelve met wantrouwen tegen de regering. De regering van Aargau van haren kant wilde niet ter halver wege blijven staan, zij dreigde den volhardenden Bisschop met het ontslag uit zijn bisdom, vorderde van de geestelijken en kapucijners den constitutionelen eed, en plaatste de kloosters onder voogdijschap. Dit was het begin van eenen strijd, die beslissend scheen te zullen worden. De roomschen zagen dit ook wel in, en de eed gaf het voorwendsel tot tegenstand aan de hand. Zij weigerden den zelven af te leggen, wanneer niet bij eene bijzondere bepaling de regten der kerk en godsdienst gewaarborgd werden; eigenlijk eene overtollige vordering, daar zulks reeds uitdrukkelijk bij de staatsregeling geschied, en de eed een constitutionele eed was. Het volk werd behendig met schrik voor dezen eed vervuld; die hem aflegde trad met den duivel in verbond; de gevolgen zouden zeer erg zijn; men zou aan de katholijken slechts drie kerken en drie geestelijken laten behouden, het priesterregt invoeren en de biecht maar eens in het jaar houden, wanneer ze aan ieder vier franken zou kosten. Zoo spraken priesters van den kansel en voegden er bij, dat zij waarschijnlijk voor de laatste maal daar staan zouden, vermits afzetting, verbanning en gevangenis hen te wachten stonden. Het volk, voornamelijk in het zoogenaamde vrije ambt, waar het klooster Muri ligt, werd op deze wijze opgewonden, en gaf de gegevene raadslagen met ruime interessen terug, want het is voornamelijk zijn werk, dat bij de eerste beëediging zoo weinige, van 130 slechts 26, den eed aflegden; de vrees, welke men het volk aanjoeg, werkte nog sterker dan de vrees voor de gebelgde regering en verknochtheid aan Bisschop en Paus. De gisting was ontzettend, men sprak van opstand, van de medehulp van andere kantons, haalde de wapens te voorschijn, goot kogels, maakte uitbanbidglijsten, dreigde [illegible] weg te jagen, of ten minste zich van het kanton los te scheuren. Het verwijt, hetwelk zelfs in den boezem der regering gedaan is, dat men door de oproeping der troepen in en buiten het kanton onnoodig rumoer gemaakt had, is derhalve niet zoo geheel juist, er bestond allezins gevaar, hoewel het in het belang eener partij is, om deze vrees thans als belagchelijk voor te stellen. Slechts zijn er te veel troepen op de been gebragt, als men niets meer voor had, dan den eed door te zetten, en zelfs dezen eigenlijk niet eens doorzette; want de besluiten van den grooten raad zijn eigenlijk toch eene verlating van den moedig ingeslagen weg, en niet ten onregte beklaagt zich de militie van ons kanton, dat men om zulk eene kleinigheid duizende menschen acht dagen lang aan hunnen arbeid onttrokken heeft. Ongegrond was ook de dikwijls geuite meening, dat de regering van Aargau onder bescherming der bajonnetten zich spoedig van bisdom en nuntius losmaken, zich aan een Duitsch aartsbisdom aansluiten of een Zwitsersch bevorderen zoude, de rijke kloosters opheffen, en aldus de aanzienlijke onkosten der wapening dekken zoude. Hoe veel ook het gevoelen voor zich heeft, dat door die maatregelen alleen duurzame rust en veiligheid kon tot stand gebragt worden, is evenwel de groote raad thans verschrikt. De regenten van dat kanton hebben het verwijt te hooren, dat zij, zonder naauwkeurige kennis van hunne krachten en de gezindheid des volks, een werk ondernomen hebben, hetwelk den staat geschokt heeft, en ten laatsten waarschijnlijk alles laat in den vorigen staat. De bedoelde besluiten, waarbij de eed authentiek en bevredigend voor de geestelijkheid uitgelegd en de rust hersteld is, zijn juist wel [illegible]; de regering mogt blijven voortgaan, nadat zij [illegible] bekommerde geweten iets toegegeven had; maar dit geweten is [illegible] moedig geworden en zal het, wanneer de troepen eens naar huis zijn, nog meer worden. In plaats van eenen vreesachtigen vijand, heeft de regering er thans eenen, die zijne krachten heeft leeren kennen.

De bovenstaande tijding uit Zurich hebben wij uit de *Arnhemsche courant* overgenomen en deelen dezelve alleen mede om onze lezers bekend te maken met de wijze op welke de vijanden van den Roomsch Katholijken godsdienst handelen, de geestelijken door het opdisschen van tastbare logens, hatelijk afschilderen en hunne handelingen voor min doorzigtigen verschoonbaar willen doen voorkomen. Uit de geheelen samenhang van dit berigt blijkt al aanstonds dat het plan in Zwitserland beraamd was, den R. K. godsdienst, ware het mogelijk, te vernietigen, en men begon met eene hervorming die dit resultaat moest opleveren.

Men durft daar niet openlijk voor uit te komen, en gaf alleen voor dat onkorpene verordeningen alleen de strekking hadden om den staatkundigen invloed van de *geestelijken* en van *Rome* te weeren, en daarom oordeelde men noodzakelijk zoodanige bepalingen te maken, waardoor de geestelijken van den Paus onafhankelijk zouden worden, terwijl men het doelwit verborg, om dezelve aan een willekeurig gezag van mannen te onderwerpen die den godsdienst gaarne naar hunne driften en belangen willen regelen.

Zij veronderstelden mogelijk dat de geestelijken en roomsch-katholijken even rekkelijk van gemoed zijn, als zij zichzelve beriqden, en dat zij voor dreigementen van geldelijk nadeel en personele vervolging even vatbaar zouden wezen, even als diegenen die geenen stelligen godsdienst belijden, en zich ten deze kunnen voegen zoo als hunne belangen die vorderen.

De ondervinding in alle staten had hun tot eene waarschouwing kunnen strekken, dat de ware roomsch-katholijken, en vooral hunne ware geestelijken zoo niet te leiden zijn. Deze kennen de les van den Zaligmaker *geeft aan den Keizer wat den Keizer toekomt*, maar weten [illegible] *aan God* [illegible] eene prijswaardige gehoorzaamheid [illegible], maar zij staan hiermede [illegible] godsdienst strijdt [illegible] zij zullen zich althans lijdelijk gedragen, maar het gouvernement kan dan van hun geene medewerking verwachten, wanneer het volk moede van de onderdrukking, zich, ofschoon altijd ongeoorloofd, met nadruk daartegen verzet.

Gelukkig is het in Zwitserland zoo ver niet gekomen; het volk heeft de vervolging van vele hunner geestelijken weemoedig verdragen en zulks in spijt van hunne vijanden, die zoo als het bovenstaande bewijs en andere couranten tijdingen gaarne zouden gezien hebben, dat hetzelve zich in opstand had begeven en zulks [illegible]

niet alleen om de militaire maatregelen te billijken, die men met zoo veel drift in beweging gebragt heeft, maar ook om het plan van vervolging des te beter te kunnen doorzetten. Het lijdzaam gedrag der roomsch katholijken heeft hunne vervolgers ontwapend.

Het plan van hervorming schijnt evenzeer nog niet te zijn opgegeven, de dagbladschrijvers moedigen hetzelve aan; men wil het gedrag van het gouvernement niet als eene nederlaag beschouwen; de regering behoort op den eens ingeslagen weg te blijven voortgaan, en men schijnt niet te willen inzien dat de roomsch katholijken zullen ophouden roomsch katholijk te zijn, zoodra zij zich van het Hoofd hunner Kerk zullen scheiden en daardoor alleen zich zullen stellen in de rei der protestanten onder welke benaming deze zich ook mogen voordoen.

Neen, de oprégte roomsch katholijk compenseert niet met zijne pligten, wat de bespotter daarvan ook moge zeggen, zij kennen de gehoorzaamheid, die staat en kerk alleen kunnen behouden. De Stoel van Rome heeft reeds achttien eeuwen onwrikbaar gestaan, en zal wel tot het einde der eeuwen voortduren. Al die uit deszelve zijn gegaan, zijn aan veranderingen onderhevig, alleen de Stoel van *Petrus* heeft over alle vervolgingen getriompheerd, de God die de voortduring daarvan heeft beloofd, zal tot zijn van deszelfs vijanden daarover blijven waken.

Mijnheer de Redacteur!

Were het mij verleden week zoo wel als heden bekend geweest, dat U. Wel-Ed. ook poëzij plaatste, ik zoude van uwe goede inschikkelijkheid ten mijnent geprofiteerd hebben, en niet het onderstaande gedicht naar Breda gezonden hebben; waartoe mij den titel dier Courant, *Letterkundig Weekblad*, de deur opende, dan moet ik aldaar niet zoo goed geweest mijn verzoek te voldoen, redenen mij onbekend, en hoezeer het nu niet zoo veel te pas komt als wanneer het onderstaande vroeger geplaatst geweest, vertrouw ik nijver het den lezers niet onaangenaam kan wezen; mij overtuigd houdende zullen de ongenblikkelijke als wel de voortdurende gevoelens in dit opzigt van waarde zijn.

Ik heb de eer te zijn,
U Wel-Ed. Dw. Dr.
C. Pijl van Stroe.

's Bosch,
den 10 December 1835.

Ter 45ste verjaardag van Z. K. H. den Prins van Oranje, 2 December 1835.

O Zangster, mock gij thans dan zwijgen?
Neen! heft den lofzang jubilend aan,
Al ontbreekt 't balsoen ontbladerde wijgen;
Gij blijft in vollen bloei toch staan.
De dag die thans Auroor wil schenken,
Zal nooit verduisterd voor hem zeuken.
Die 't Hollandsch hart in zich voelt slaan,
't Is Nederlands Kroonprins zijn verjaren,
Hij Wil met 't oprechte hart aanvaarden,
Hij heeft die thans ten dankbaar gaat.

Ja ieder zette zijn zangtoon,
In God gehechtend kempenkoor;
Stort daar in uwe Ziel uw geheden,
Dan [illegible] uw zinnen voor!
Dan [illegible] den dag wil geven,
Dat 't eed'le Vorst verscheen in 't leven,
Hij 't eerste zonlicht voor zich zag.
Hij die aan 't hoog bewind gesteten,
Met goedheid nimmer af te meten;
Als 't ware teder tegenlagch.

'k Weet naauw één dichtsoen daar te stellen,
Met juistheid voor deez' dag geschikt;
Voor mijn gezoel zaar bij ter hellen,
Die hem niet lieflijk tegenblikt.
Maar laat ik deze dichten stokken,
Wiens hart zou niet in vuur hoed blaken?
Die dapperheid schenkt 't wettig deel,
Hem mag den lauwerkrans beloven;
Tot Neerlands heil is hij geboren,
Verstrekt ons tot een prookjuweel!

[illegible] verbogen,
[illegible]
[illegible]
Blijk [illegible] verbaard.
Gedenkteekenen [illegible]
Die [illegible]
Op duurzaam perkament uw daan.
Hoe g' aan het hoofd van Neerlands Helden,
Op Mayors bloedig' Oorlogsvelden;
Onwrikbaar als een rots bleef staan!

Wie staan niet voor den geest die stonden,
Toen vreemde beheer uw kinisiers gaff?
Die dwing'landij uw naam verstonden,
Of even als uw 't willen graf,
Herrees den dwingeland ten leven?
Deed weer 't geestend mardijk beven,
Zijn blikkem wolk ons hoed weer staan.
Maar God die neêrblikt van zijn hoogen,
Deed toen in jeuloos mededoogen,
U brave Held het harnas aan!

Getuigt ô Waterloo de daden;
Die *Willem* van Oranje deed!
Met ijvervuur nooit te verzaden,
Hij in het hagch'lijkst tijdpunt streedt.
Zijn naam heeft toen één kroon ontvangen,
Die eeuwig blijft verheven hangen;
Door Engelenrei straag is bewaakt,
Hij heeft voor ons belang gestreden,
Hem hooren onze zegebeden;
Die 't dankbaar hart voor hem thans slaakt.

Welaan dan Neêrlandsch Volk wil knielen!
Voor God die Hem in 't leven spaart,
Slechts diepen ernst moet u bezielen;
Dat Godsdienst zich aan vreugde paart. —
Onz' eerste pligt is Hem te danken,
Die gaarn des stervlings zwakke klanken;
Als keursteen van verheven taal
Aanhoort, en hem zijn heê zal schenken;
Als maar het willen en het denken,
Ontspruit uit zuiver ideëal!

Voorzienigheid wil 't leven sparen!
Van Neêrlands hoop en steunpilaar,
Verleng het tot in late jaren;
Die Vede rijst nu zonneklaar,
Bevrijd Hem van des levens kwalen,
Zijn heilzon moet op aard nooit dalen, —
En eens wanneer het uurtje slaat,
Dat hij natuur den tol moet geven;
Den band verbrijzeld wordt van leven,
Hij dan verengeld tot U gaat!

Heden overleed tot mijne diepste droefheid in den ouderdom van ruim 34 jaren, mijn dierbare Echtgenoot de Wel-Ed. Heer *HERMANUS VAN MEERWYK*, in leven Burgemeester alhier, na voorzien te zijn geweest van de Hh. Sacramenten onzer Moeder de H. Kerk. Hoe zwaar deze slag mij en mijne drie Kinderen, nog te jong om het verlies te beseffen, treft, zal een ieder gevoelen, die zijn braaf en edel karakter gekend hebben.

Waalwijk,
den 10 December 1835.

M. J. van MEERWYK,
Geb. CUYPERS.

De dood ontnam ons heden onze hartelijk geliefde oudste dochter *CORNELIA*, zij stierf na eene kortstondige hevige ziekte in een jeugdigen ouderdom van 27 jaren, gelaten in den wil van haren schepper na de hulpte troostbronnen van onzen geestelijken en heiligen godsdienst genoten te hebben.

Zij die de goede inborst en hulpvaardigheid van de dierbare overledene gekend hebben, zullen ons verlies en dat van hare verdere betrekkingen alleen kunnen beseffen.

Familie en vrienden gelieven deze algemeene en bijzondere kennisgeving aan te nemen.

's Bosch,
den 10 December 1835.

A. van PELT,
E. van PELT,
Geb. van SON.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

Bij *H. A. OFROOP*, te *Breda*, is van de pers gekomen, wordt uitgegeven en verzonden:

ROOMSCH KATHOLIJK JAARBOEK
voor het Koninkrijk der Nederlanden.
IIde *Jaargang*, 1836.
Versierd met Gegraveerden Titel, Afbeelding en Naamteekening van Monseigneur *ANTONUCCI*, *Kamerheer Honorair van S. H. den Paus, Kanunnik, Zaakgelastigde van den H. Stoel bij Z. M. den Koning der Nederlanden, enz. enz.*

INHOUD.

Naamtekenige R. K. Almanak, met vermelding, van Zonnestanden, en Kalen, Minele Verschijnselen, Nationale Feesten, Kerjaardagen, [illegible] van Europa, en al, wat in een Heis-Almanak verzeld kan worden. — Het Hooge Kerkbestuur en Hof van *Rome*, als: de Kardinalen, het Ministerie en Korps Diplomatiek. — Het Kerkelijk Bestuur in de Nederlanden, voor de zaken van den R. K. Eeredienst, de Hollandsche Missie, het Bisdom van *s'Hertogenbosch* en de Vicariaten van *Furemonde*, *Breda*, *Ravenstein* en *Megen*. — Opgave van alle Schuttelen, benevens de Geestdoende Heeren Pastoors en Kapelaanen in ons Vaderland, derzelver Standplaatsen en het jaarlijksch getal R. K. Zielen in andere Gemeenten, als ook die der Kolonien in Oost- en West-Indien. — Vermelding der Heeren Priesters die in den loop van 1835 gewijd zijn. — Opgave der 40 Stations, bezet door geordende Geestelijken; de buiten bediening zijnde Heeren Pastoren en Naamlijst der overledene Heeren Geestelijken in 1834 tot 1835. — Statistieke vermeldingen (onder N°. I tot VI) van alle Dekenaten, Pastorijen, Kapellanen, geestelijke enz. — Voorts *MENGELWERK*, Tijdrekening.

kundige volgreeks der 258 Roomsche Paussen, van den Heiligen *Petrus* af, tot het tegenwoordige Hoofd der Kerk, *Gregorius XVI.* — Het Bagijnhof te *Breda*. — Het R. K. Maagdenhuis te *Amsterdam*. — De oorsprong der Fransche Karmelieten Kerken te *Amsterdam*, *'s Gravenhage* en *Leyden*. Het Katholicismus in de Vereenigde Staten van *Noord-Amerika*, bevattende: het R. K. Kerkbestuur in de Vereenigde Staten; Lijst der aldaar aanwezige R. K. Collegiën en Conventen; der Conventen-Academien enz. voor jonge Juffrouwen; der Zusters van Liefdadigheid; de School voor Dochters van Kleurlingen, onder bestuur van de Zusters der Voorzienigheid; der R. K. Tijdschriften, die in de Vereenigde Staten worden uitgegeven. — Staat van het getal Zielen in de onderscheidene Europesche Rijken; Levensschets van Zijne Heiligheid Paus *Adriaan VI*; Beschrijving van *Jeruzalem*; over de Uitvinding en het Zamenstel der Uurwerken. — Het groote Wereld-Seminarie te *Rome*. Reliquien van *Maria Stuart*, Koningin van *Engeland*. — R. K. Anagramma's of Letterverzettingen; Gedichten; Christelijke Anecdoten; Zedespreuken; R. K. Herinneringen uit zeven eeuwen.

De prijs van dit, voor Heeren Geestelijken, even als voor alle Roomsch-Katholieken, hoogstmerkwaardig JAARBOEK, hetgeen thans ruim 100 bladzijden meer dan de 1ste Jaargang bevat, is gesteld buiten Inschrijving op *f* 1-40.

Het Werkje wordt niet in commissie verzonden.

MAGAZIJN
VOOR
ROOMSCH-KATHOLIJKEN.
TER VERSPREIDING VAN NUTTIGE KENNISSEN.

Inhoud van No. 50.

Dood van *Lodewijk XI*, *met plaat*. — Moscovische Bisschop, *met plaat*. — De Archeologie. — Het Ijschijm. — De toren van Naaking, *met plaat*. — Statistieke Bevolking van de provincie Drenthe.

Prijs per jaar *f* 5-50 en voor 3 maanden *f* 1-55 franco per post. De Inteekening geschiedt bij alle Boekhandelaars en Postdirecteuren des Koninkrijks.

BEKENDMAKINGEN.

OLYMPIQUE.

Onder Directie van den Heer F. E. BLONDIN,
GEPLAATST OP DE *PARADEPLAATS.*
AANVANG DES AVONDS TEN 6 UREN.

Op Maandag den 14 December, groote brillante VOORSTELLINGEN door de Heer KUNST en GEDRIEVSEERDHEID der KUNSTVOLLE PAARDEN.

De Prijzen der plaatsen zijn:
Eerste Rang *f* 1-30
Tweede » » -80.
Derde » » -60.

** Tegen Maart aanstaande wordt aangeboden in *Antwerpen*, op voordeelige voorwaarden, eene welbekende GROSSIERSHANDEL en WINKEL in WOLLEN, KATOENEN en ZIJDEN MANUFACTUREN, waarvoor een Kapitaal van 6 à 8 Duizend Gulden noodig is, en des verkiezende uitgebreid kan worden tot *f* 50,000, met goeden intrest te gebruiken.

Geene aanvrage tot nadere inlichting worden aangenomen dan per gefrankeerde brieven, onder letter D, bij de Uitgevers dezer.

** *J. N. COOLEN*, Vendumeester te *'s Bosch* zal op Woensdag den 16 December 1835 en volgende dagen, des namiddags ten 2 ure ten zijnen huize verkoopen:

Eene Partij MANUFACTUREN, bestaande in KATOENEN, MERINOSSEN, DOEKEN, NETELDOEKEN, FLENELLEN, en meer andere Goederen; verders MANS- en VROUWENKLEEDEREN, en MEUBILAIRE GOEDEREN, ten zelven dage des morgens van 10 tot 12 uren te zien.

** Een ONGEHUWD PERSOON, van 26 jaren, zag zich gaarne verplaatst als BEDIENDE, of wel als HUIS-ONDERWIJZER, thans in eene welingerigte SCHOOL werkzaam; bezittende den DEBDEN RANG, vrij goed het ORGEL speelende, van den Roomsch-Katholijken Godsdienst en van Goede Getuigschriften voorzien; iemand hiertoe genegen zijnde, adressere zich met vrachtvrije brieven, onder Lett. *S*, aan de Drukkers dezes.

** *A. S. DEUKER*, van *Amsterdam*, welke in de Couranten van den 4 en den 8 dezer, zijne goederen had met de prijzen genoteerd, maakt zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij alhier nog eenige dagen aan uitgepakt blijven. Hij is uitgepakt bij den Heer *J. H. LEWYT*, in de Wolvenhoek.

Verzoekt een ieders gunst en recommandatie.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, den 11 December.

Tarwe, in een doen, 131, 132, 133 pond Groninger *f* 160, 164, 169;
Rogge, in een doen, 126, 127 pond Overijssel *f* 143, 144; 123 pond jarige Drentsche *f* 136.
Garst, zonder handel.
Haver, in een doen, 90 pond N. dikke *f* 82; 86 pond O. fijne *f* 80.
Boekweit, niet in omgang.
Koolzaad, prijshoudend. Koopen 68 pond.
Lijnzaad, zonder handel.
Hennepzaad, *f* 180 à 220.

Schiedam, den 11 December.

Jenever het Nederl. Vat, zonder Fust *f* [illegible] zonder de belasting.
Amst. Proef het » » » » 20-25.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Te Weenen waren den 3 Dec. genoteerd: 5 pCt. Metall. 101 9/8; 4 pCt. 99 1/2; Bankactien 1381.

Te Londen waren den 10: 3 pCt. gecons. 91 1/2; Holl. W. S. 2 1/2 pCt. 54 3/8, 55; 5 pCt. 100 5/8, 7/8; Port. 5 pCt. 7; Sp. Cortes 45 1/4, 1/2.

Te Parijs waren den 10: 5 pCt. kont. 106; op tijd 106,20; 3 pCt. kont. 78,90; op tijd 79; Nap. rent. 96,20; Sp. perp. 35; Cortes Coupons 22 3/4; Uitg. 17 3/8; N. Leening 1834, 45 5/8.

Te Antwerpen waren den 12: Belg. 99 1/4; O. Metall. 102; Nap. renten 91 1/2; Sicil. 93; Rom. L. 100 1/8; Id. te Antw. 97 1/2; Braz. 85; Sp. Leening 1834, 47 1/4, 46 7/8, 47 1/8; Uitgest. 1834 24; Pass. 1834, 13 1/2, 1/4; uitgest. 1834, 17 3/4.

BEURSPRIJS DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM.

ZATURDAG, *den 12 December.*

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
NEDERLANDEN. pCt.			
Werkel. Schuld. 2½	54 3/8	54 5/8	54 7/16
Dito aan dito 5	101 3/8		
Uitgeteld dito			
Kerkelijke dito	24 1/4		
Actien Bank 4	94 7/8		
Dito, dito 2½	78 1/2	78 1/2	78 1/4
Schatk. bon. 4			
Handel-Maats. 4	252 1/2	252 1/2	253 3/4
Nieuwe dito 4			
FRANKRIJK			
Inschr. Grootb. 3			
SPANJE.			
Spanje bij Hodwin 5	47 1/2	47 3/4	47 5/8
Dito onbep. stukken	47 7/8	47 3/4	
Passive	13 3/4	13 11/16	13 3/4
Deferet			
Fransche Uitgest.	18		

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
SPANJE. pCt.			
Engelsche Uitgest.			
PORTUGAL.			
Obligatien te Lond.			
Dito dito			
NAPELS.			
Certificaten A. B.			
Dito C. D. et C.			
RUSLAND.			
Obl. *Hope* 1798/1816 5	104	104 7/8	104
Dito dito 1818/19 5	104 7/8		
Cert. dito 1821/33 5	96		
Obl. te Londen 5			
Contif. te Hamb. 5			
Loschen v. Assig. 6		67 3/4	67 11/16
Certificat dito 6	68 1/2	68 1/2	
POLEN.			
Aand. Lgot. fl. 500			

	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers 4½ uur.
PAUSSEN. pCt.			
Aand. loot. R. 50	102 1/4		
N. te Londen 1830 4			
OOSTENRIJK.			
Dito dito *f* 100			
Dito dito dito 4			
Metaliek 5			
Dito Lond. 1830 5			
[illegible]			
[illegible]			
[illegible]			
[illegible]			
Leen. Rencept.			
N. Weenen aandeel.			
DENEMARKEN.			
Leening te Lond. 3			
BRAZILIEN.			
Dito *Rotschild* 5			

Koers van het Geld: Beleen. 3 en Prol. 4 pCt.

Te *'s Hertogenbosch*, bij de Gebr. *LANGENHUYSEN*, Drukkers en Uitgevers.